

være utilbøielig til at følge denne Lov paa dens andet Stadium i Udvalget, og jeg er overbevist om, at det ærede Medlem for Maribo Amts Afd. Valgfreds (Mourab) tilfulde har udtrykt denne Forsamlingens Grundtanke i dette, som i saa mange andre Anligger, at vi ere meget beredte til at gjøre i møde kommende Skridt, naar det kun kan føre til et virkeligt Resultat, hvormod vi ikke ere beredte til at blive staaende ved det, som saa almindeligt har været fordømt og forfæstet; thi det faaer ikke en bedre Skikkelse og Værdi, fordi det har Banens Magt for sig. Naar det i sit Grundvæsen synes falsk, og hat en almindelig Resprobation, saa troer jeg ikke, at det længere med Gavn for det Almindelige vil kunne holdes fast; men paa den anden Side begriber jeg meget godt, og det er Noget, som denne Forsamling har givet Prøver paa, at den ogsaa begriber, at en i møde kommen er nødvendig for at gjøre Skridt fremad. Saa hensynsløs kan jeg derfor for min Part ikke være, som Rigsdagsmanden for Odense Amts 2den Valgfreds (Chr. Varsen); men det ligger maafee ogsaa deri, at han kun arbejder for visse Principer, uden at erkjende Vigtigheden af at naae et praktisk Formaal, og jeg derimod er mindre stib i Principerne, men stræber derimod meget mere efter et praktisk Formaal, ikke fordi jeg opgiver Principerne, men fordi jeg veed, at de skulle arbejde sig igjennem en heel Række af Udviklingsstadier. Det gaaer med den menneskelige Udvikling, som det gaaer med Insecterne; man seer dem snart som Maddiker, snart som Pupper og snart som Insecter med Vinger paa; det ærede Medlem vil strax lave Insecter med Vinger paa; men dertil hører større Kraft, end jeg besidder, og, som det synes at den tiltroer sig at besidde, som styrer Verdens Stabelse.

Varfod: Den 18de Juli sagde den ærede Indenrigsminister — det findes i Landsthings-tidende Spalte 452 —, „at han blandt Andet fraraaader den Communallov, som dengang var fremlagt, fordi den vilde give den almindelige Valgret en særdeles stor Støtte. Naar jeg siger dette,“ hedder det videre, „maa man i lunde troe, at jeg omgaaes med noget Forsæt om at betage den almindelige Valgret dens

grundlovs-mæssige Ret i den Kreds, hvori den er tilstaaet samme. Hverken jeg eller noget af Regjeringens øvrige Medlemmer ønsker at gaae frem anderledes end paa grundlovs-mæssig Maade . . .“

Formanden (ringer): Man pleier ellers først at henvende sig til Formanden, naar man ønsker at læse Noget op.

Varfod: Om Forlabelse! Jeg har kun et Par Linier tilbage: Indenrigsministeren fortsætter derefter saaledes: „Men derimod troer jeg ikke, at det var godt at sætte en saadan ny Bom om den almindelige Valgret, at det skulde blive en tilkommende Tid vanskeligere at faae den forandret, end det allerede er.“ Dette erklærede den ærede Indenrigsminister den 18de Juli, og den 19de Juli fremlagde han for Rigsdagen et Udkast til en ny Grundlov, hvor baade den almindelige Valgret og hele vort Valgsystem var udtaget af Grundloven. Det forekommer mig aabent og ærligt handlet af den ærede Indenrigsminister. Det er, idet mindste forekommer det mig, en aaben og ærlig Krigserklæring imod, hvad den ærede Indenrigsminister kalder den almindelige Valgret, skjøndt det ikke er en almindelig Valgret. Men, naar den ærede Indenrigsminister aabent og ærligt har advaret imod at vedtage den Communallov, som dengang forelaae, fordi den vilde give Valgretten, som den findes i Grundloven, en kraftig Støtte, saa forekommer det mig, at han med det Samme har mindet os om Noget, som vi ikke burde glemme og mindst burde glemme i det Dieblil, da man, som sagt, vil have Valgretten ud af Grundloven, og det er, at, hvis den almindelige Valgret, eller hvad der kaldes saa, vilde finde en kraftig Støtte derved, at den ogsaa fandt Sted i Kommunen, saa skulde vi, naar vi ellers holde paa Grundlovens Valgret, sørge for at styrke og støtte den ved at anvende den ogsaa i Kommunen. Det forekommer mig, at der i dette Dieblil er tidobbelt Anledning til at vedkjende sig den Anskuelse. Man har nemlig erklæret Valgretten i vor Grundlov Krig; men det forekommer mig, at vi, Folkethinget, skal erklære, for at bruge den ærede Indenrigsministers egne Ord, at vi ikke alene holde paa denne Valgret, vi allerede have, men at vi vilde staae